

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności
i Petycji (105.)

6 lipca 2021 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych (druk senacki nr 436, druki sejmowe nr 1231 i 1256).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych w celu wzmocnienia praw członków spółdzielni oraz zaostrzenia przepisów karnych w art. 273 tej ustawy (cd.) (P9-29/2019).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, w celu wyłączenia z zakresu podmiotowego ustawy osób, których służbę zakwalifikowano jako służbę na rzecz totalitarnego państwa – weteranów służby poza granicami państwa (cd.) (P10-14/2019).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu opracowania projektu ustawy regulującej problematykę reprivatyzacji nieruchomości (cd.) (P10-26/2019).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, w celu objęcia zasłużonych honorowych dawców krwi i szpiku kostnego ulgą w transporcie publicznym (cd.) (P10-34/2019).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, w celu umieszczenia Honorowych Dawców Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu w katalogu osób uprawnionych do ulgi w transporcie publicznym kolejowym (cd.) (P10-38/20).

7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 221 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, w celu umożliwienia funkcjonariuszom Służby Więziennej, których stosunek służbowy wygasł z mocy prawa na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, a wobec których postępowanie karne zostało prawomocnie umorzone lub zakończono je wyrokiem uniewinniającym, wszczęcia postępowań w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego (cd.) (P10-29/20).
8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w celu zniesienia podatku od zysków kapitałowych (cd.) (P10-51/20).
9. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 10 §2 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, w celu umożliwienia osobom ubezwłasnowolnionym korzystania z czynnego prawa wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego (cd.) (P10-72/20).
10. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych oraz ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, w celu uporządkowania przepisów wymienionych ustaw (cd.) (P10-80/20).
11. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, w celu wprowadzenia na wszystkich poziomach samorządu terytorialnego zakazu zatrudniania radnych w podmiotach zarządzanych przez samorząd (cd.) (P10-87/20).
12. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 69 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (cd.) (P10-88/20).

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 08)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Aleksander Pociąg)

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIĄG

Szanowni Państwo, mamy kworum.

Muszę poprosić wszystkich senatorów, którzy pracują zdalnie... No, musimy widzieć, kto z państwa senatorów bierze udział w obradach. Samo włączenie kamery nie jest wystarczające. Muszę mieć pewność, że udział biorą osoby uprawnione do tego.

Witam wszystkich państwa na kolejnym posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Mamy kworum. Możemy rozpocząć nasze posiedzenie.

W dzisiejszym porządku w punkcie pierwszym mamy rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych.

Bardzo bym prosił Biuro Legislacyjne o zabranie głosu. Panie Mecenasiu, bardzo proszę.

GŁÓWNY EKSPERT
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MAREK JARENTOWSKI

Dziękuję bardzo.

Ustawa jest krótka, obejmuje 3 regulacje.

Pierwsza regulacja to jest określenie elementów, które składają się na ewidencję partii politycznych. Jest to zmiana bardziej formalna niż merytoryczna, dlatego że ta regulacja nie wprowadza nowości do ewidencji partii politycznych,

a jedynie, jak można powiedzieć, przenosi z rozporządzenia do ustawy to, co w praktyce w tej ewidencji się już znajduje.

Druga zmiana polega na zobligowaniu sądu do publikowania danych zawartych w ewidencji w Biuletynie Informacji Publicznej. To też jest ograniczona nowość z tego względu, że w dotychczasowej praktyce Sąd Okręgowy w Warszawie już publikował przynajmniej niektóre dane dotyczące partii politycznych, które widnieją w ewidencji partii politycznych.

I trzecia zmiana, najistotniejsza, ta, która od początku znajdowała się w projekcie – ponieważ dwie wcześniej wymienione wprowadzono dopiero w trakcie postępowania ustawodawczego w Sejmie – polega na wyłączeniu jawności adresów osób fizycznych, których personalia widnieją w ewidencji partii politycznych. Dziękuję bardzo.

Dodam jeszcze, że ustawa nie budzi zastrzeżeń pod względem prawnolegislacyjnym.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIĄG

Dziękuję bardzo, Panie Mecenasiu.

O to ostatnie zdanie mnie i nam wszystkim najbardziej chodziło. Faktycznie wygląda na to, że nie mamy jakiegoś różniącego się podejścia do tej propozycji.

Czy ktoś z gości chciałby zabrać głos w tym zakresie? Nie widzę zgłoszeń.

A ktoś z państwa senatorów? Również nie ma takich zgłoszeń.

Stawiam wniosek o przegłosowanie tego projektu bez poprawek i przyjęcie go.

Kto z państwa senatorów jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o doliczenie głosów senatorów, którzy pracują zdalnie.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji *Elżbieta Owczarek*: Panie Senatorze, jak mamy postąpić z panią senator Staroń? Bo nie mamy jej na wizji...)

To proszę rozłączyć, nie bierzmy pod uwagę tego głosu.

Jednogłośnie, 7 głosów za.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby sprawozdawać tę ustawę?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Dziękuję bardzo za zaufanie, ja będę sprawozdawcą.

Przechodzimy do punktu drugiego: rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych.

Bardzo proszę. Kto z państwa? Bardzo krótko, bo to jest już drugi raz do tego podchodzimy. I bardziej bym prosił o scharakteryzowanie odpowiedzi, które dostaliśmy, niż meritum, bo tym już się zajmowaliśmy.

**SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
JOANNA LEŚNIAREK**

Joanna Leśniarek, Dział Petycji i Korespondencji.

7 kwietnia 2021 r. komisja kontynuowała rozpatrywanie petycji indywidualnej złożonej przez pana Kacpra Płażyńskiego. To była petycja obejmująca 5 postulatów dotyczących zmian w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych. Po przeprowadzonej dyskusji senatorowie zdecydowali o wystąpieniu do Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii z pytaniem, czy projekt ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UB2, realizuje postulaty petycji. Jednocześnie senatorowie postanowili skierować pytanie do Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie postulowanego w petycji zaostrzenia

przepisów karnych w art. 27³ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

W odpowiedzi na pytanie komisji Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii poinformowało, że opracowywany w ministerstwie projekt nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych zakłada poprawę funkcjonowania spółdzielni mieszkaniowych, jak również wzmocnienie pozycji jej członków, poprzez przyznanie im nowych uprawnień oraz zwiększenie jawności funkcjonowania spółdzielni. W projekcie zostały zawarte nowe rozwiązania, mające na celu przywrócenie realnej władzy w spółdzielni jej członkom. Aktualnie w ramach rządowego procesu legislacyjnego odbywają się konsultacje publiczne i uzgodnienia międzyresortowe.

W przygotowanym w ministerstwie projekcie zawarto rozwiązanie dotyczące obowiązku informowania o walnym zgromadzeniu na stronie internetowej – ale projekt nie wskazuje wielkości czcionki, tak jak jest to w petycji. Jednocześnie projekt wprowadza obowiązek posiadania strony internetowej przez spółdzielnię mieszkaniową, chyba że sami członkowie w statucie wyłączą taki obowiązek.

Odnosnie do pozostałych postulatów ministerstwo podtrzymało swoją negatywną ocenę. Jeśli chodzi o postulat ograniczenia katalogu osób mogących zostać pełnomocnikami członków spółdzielni, to zdaniem ministerstwa brakuje uzasadnienia dla takiego ograniczenia praw członków spółdzielni mieszkaniowych.

W odniesieniu do wniosku o uzupełnienie katalogu czynów podlegających karze o niewłaściwe poinformowanie członków spółdzielni o zwołaniu walnego zgromadzenia wskazano, że wprowadzenie takiego rozwiązania nie było właściwe, gdyż przepisy ustawy umożliwiają unormowanie kwestii dotyczących sposobu zawiadomienia w statucie, a statut stanowi umowę cywilnoprawną.

Dalej: w zakresie zaostrzenia przewidzianej sankcji karnej i wprowadzenia możliwości stosowania kary ograniczenia wolności... Nie znajduje uzasadnienia takie rozwiązanie, bowiem cele kary zostaną osiągnięte przy stosowaniu kary grzywny.

Odnosząc się do postulatu obligatoryjnego zakazu piastowania jakichkolwiek funkcji zarządczych i nadzorczych w spółdzielniach mieszkaniowych... Propozycja ta, zdaniem ministerstwa, stanowiłaby nadmierną sankcję

w przypadku wyroku skazującego, z uwagi na to, iż wymieniony czyn stanowi wyłącznie wykroczenie.

Ministerstwo Sprawiedliwości, odnosząc się do zawartego w petycji postulatu dotyczącego wprowadzenia, obok kary grzywny, kary ograniczenia wolności, wskazało, że wydaje się to uzasadnione, gdyż odpowiada to stopniowi szkodliwości społecznej czynu, przejawiającej się w naruszeniu słusznych praw członków spółdzielni mieszkaniowych.

W pozostałym zakresie ministerstwo odniosło się negatywnie do postulatów petycji.

Swoje negatywne stanowisko wobec postulatów petycji przedstawił też Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z gości...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, odpowiedziało również Ministerstwo Sprawiedliwości. Ja mogę przytoczyć 3 najważniejsze punkty.

Po pierwsze, sprawy mieszkalnictwa należą – to jest odpowiedź ministra sprawiedliwości – do spraw objętych działem administracji rządowej: budownictwo. Czyli jest tu wskazanie jednak innego ministerstwa. Następnie: „Na marginesie wskazać jednak należy, że w ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości za nieuzasadnione uznać należy wprowadzenie ograniczenia kręgu osób uprawnionych do występowania jako pełnomocnika.... To jest bardzo ważne, bo to jest...

(Głos z sali: To jest podstawowa...)

Tak, taka jest i tutaj była podstawowa... I należy... To znaczy mnie się wydaje, że należy się zgodzić z tym, co tutaj ministerstwo nam przekazało.

I następnie: „Mając na względzie propozycję uzupełnienia znamion typu wykroczenia z art. 27³ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych o zachowanie polegające na niewłaściwym poinformowaniu”... To jest również negatywna ocena ze strony ministerstwa.

Jedyna rzecz, do której ministerstwo odniosło się, jeżeli dobrze widzę, pozytywnie, to jest ewentualnie wprowadzenie w art. 27³, obok kary

grzywny, zagrożenia w postaci kary ograniczenia wolności, ale...

Czy ktoś z gości, którzy są bądź na sali, bądź zdalnie, chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę zgłoszeń.

W związku z tym, że jednocześnie, jak słyszeliśmy w odpowiedzi z Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii i jak możemy przeczytać, jest nowy projekt, który częściowo o te sprawy zahacza, ja proponuję, żebyśmy – właśnie w świetle tych odpowiedzi – nie kontynuowali, nie rozpoczęli pracy nad tą petycją. Taki stawiam wniosek.

Kto z państwa senatorów...

Chyba że... Przepraszam bardzo, nie zapytałem, czy ktoś z senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie.

(Głos z sali: Nie.)

Nie. W takim razie głosujemy nad moją propozycją, abyśmy nie podejmowali prac nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za? (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 7 jednogłośnie za niekontynuowaniem prac nad petycją.)

Jednogłośnie komisja podjęła decyzję, abyśmy nie kontynuowali pracy nad tą petycją.

I bardzo bym prosił również bardzo krótko – bo to znowu jest kontynuacja, znamy tę petycję – punkt trzeci.

Kto z państwa?

Bardzo proszę.

**STARSZY SPECJALISTA W DZIALE
PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI**

Dzień dobry. Maciej Kowalski, Dział Petycji i Korespondencji.

Komisja pracowała już nad tą petycją na dwóch posiedzeniach. 16 czerwca 2020 r. komisja wysłuchała informacji o postulacie petycji, w tym o zaplanowanym na 15 lipca 2020 r. przez Trybunał Konstytucyjny rozpoznaniu pytania prawnego Sądu Okręgowego w Warszawie, dotyczącego emerytur i rent byłych funkcjonariuszy

pełniących funkcje na rzecz totalitarnego państwa – chodzi o sygnaturę akt P4/18. Wówczas na wniosek pana przewodniczącego postanowiono zawiesić pracę nad petycją w oczekiwaniu na rozpatrzenie przez Trybunał pytania prawnego, powiązanego oczywiście z postulatem petycji. Na kolejnym posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2021 r. na wniosek przewodniczącego wystąpiono do Trybunału Konstytucyjnego z zapytaniem o termin rozpatrzenia pytania prawnego Sądu Okręgowego. Trybunał Konstytucyjny przesłał do komisji jedynie pismo datowane na dzień 9 kwietnia 2021 r., w którym poinformowano, że pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie, XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych, rozpoznawane pod sygnaturą P4/18, pozostaje na etapie merytorycznego rozpoznania.

Tutaj chciałbym tylko dodać, że Trybunał Konstytucyjny 16 czerwca 2021 r. rozpoznał pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie dotyczące obniżenia wysokości policyjnej renty inwalidzkiej byłego funkcjonariusza pełniącego służbę na rzecz totalitarnego państwa. Trybunał orzekł, że przepisy ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy są zgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Ja mogę tu tylko przeczytać odpowiedź kierownika sekretariatu... Biura Służby Prawnej Trybunału Konstytucyjnego, że na razie jeszcze nie wiadomo, kiedy będzie wyznaczone posiedzenie, gdyż ta sprawa pozostaje na etapie merytorycznego rozpoznania.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałaby...

Przepraszam bardzo, mamy gości w tym zakresie. Czy ktoś chciałby z państwa zabrać głos? Nie.

Czy ktoś...?

Pan senator Mamątow.

**SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Mamy tutaj trudną sprawę, bo tak prawdę powiedziawszy, powinniśmy zawiesić

rozpatrywanie tej petycji do czasu decyzji Trybunału Konstytucyjnego. To, co powiedział pan z biura, z naszej obsługi, tj. że podobna sprawa była rozpatrywana, dotycząca funkcjonariusza, tego inwalidy... Ja bym jednak był zdecydowany, żeby nie zamykać... nie podejmować dzisiaj decyzji w sprawie tej petycji, tylko to odłożyć, niestety, na czas, kiedy będziemy mieli informację, jak Trybunał się wypowiedział.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Czy są jeszcze jakieś głosy senatorów w tej kwestii?

Nie mogę się nie zgodzić z panem senatorem Mamątowem. Jest to absolutnie, wydaje mi się, właściwa propozycja.

Niemniej jednak zobowiązuję się, że będę od czasu do czasu nękał Trybunał Konstytucyjny – o co proszę nasz sekretariat, tj. żebyśmy za 2 czy 3 miesiące napisali pytanie i przypomnienie o tej sprawie.

Dziękuję bardzo.

I teraz mamy punkt czwarty, dotyczący reprivatyzacji.

Ja chciałbym, jeżeli państwo senatorowie się zgodzicie – ponieważ jutro mamy posiedzenie komisji dotyczące inicjatywy sejmowej w tej sprawie... A więc ja bym zaproponował, abyśmy przełożyli debatę. Zobaczymy, co jutro się...

(*Senator Robert Mamątow: Na następne posiedzenie?*)

Tak, na następne posiedzenie. Bo nie ma co tego otwierać, nie wiedząc, co się wydarzy jutro, na tej debacie połączonych komisji, w tym praw człowieka, i jaka będzie decyzja. A to są 2 sprawy, które na siebie zachodzą.

Czy jest zgoda... To znaczy czy jest jakiś inny głos w tej sprawie?

(*Senator Robert Mamątow: Jest zgoda na wniosek pana przewodniczącego.*)

Dostałem zgodę od pana senatora Mamątowa. W związku z tym uważam sprawę za zamkniętą. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy punktu piątego.

Bardzo proszę.

(*Starszy Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski:*

Oj, przepraszam bardzo tak szybko przeszliśmy do tego punktu...)

Bardzo pana przepraszam, ale nie było sensu debatować nad tym punktem, wiedząc, że jutro i tak będzie bardzo poważna dyskusja na ten temat, a te sprawy pokrywają się właściwie w zupełności.

A więc bardzo proszę, teraz punkt piąty.

STARSZY SPECJALISTA W DZIALE
PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI

Jasne.

Jest to ciąg dalszy petycji. Autor petycji postuluje wprowadzenie zniżki w wysokości 10% na przejazdy środkami komunikacji publicznej kobietom, które oddały w dowolnym okresie co najmniej 15 l krwi lub odpowiadającą tej objętości ilość innych jej składników, oraz mężczyznom, którzy oddali w dowolnym okresie co najmniej 18 l krwi lub odpowiadającą tej objętości ilość innych jej składników. Powyższa zmiana wymagałaby wprowadzenia zmian w ustawie o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu, która to ustawa reguluje uprawnienia do ulg przy przejazdach publicznym transportem zbiorowym.

Ostatnie posiedzenie w tej sprawie odbyło się w dniu 7 kwietnia 2021 r. Komisja zdecydowała się wystąpić do ministra zdrowia, Ministerstwa Infrastruktury oraz organizacji związków powiatów i gmin o wyrażenie stanowiska w zakresie postulatów petycji.

W odpowiedzi na zapytania zostało przesłane stanowisko Związku Powiatów Polskich, jest to pismo datowane na dzień 22 kwietnia 2021 r. Związek Powiatów Polskich częściowo aprobeuje rozwiązanie przyjęte w petycji. Związek postuluje jednak, aby nie tworzyć nowej ulgi w postaci 10%, ale żeby uwzględnić zniżkę dla honorowych dawców krwi w już istniejącej stawce taryfowej. W swojej opinii związek stwierdza, że zaproponowana ulga na przejazdy środkami komunikacji publicznej może być elementem szerszego systemu motywującego obywateli do oddawania krwi.

Jeżeli chodzi o Ministerstwo Zdrowia, to w piśmie z dnia 14 maja 2021 r. przekazano

informację, że stanowisko ministerstwa jest zależne od stanowiska ministra infrastruktury. I takie stanowisko też wpłynęło, jest to stanowisko z dnia 13 maja 2021 r. Ze stanowiska Ministerstwa Infrastruktury wynika... W tym stanowisku minister infrastruktury powołał się na stanowisko rzecznika praw pacjenta, który już wcześniej wnosił o rozszerzenie ulg ustawowych, ale tylko dla dawców krwi najbardziej zasłużonych. Ulga taka miałaby wynosić 49%. Rzecznik przedstawił w ministerstwie szacunkowe koszty realizacji dla wąskiej grupy około 14 tysięcy osób. Z tych szacunkowych wyliczeń wynika, że budżet państwa dla tej grupy 14 tysięcy osób musiałby dodatkowo wyasygnować około 180–190 milionów zł...

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Mogę? Bardzo przepraszam.

Wydaje mi się, że cała kwestia zawiera się w jednym zdaniu z odpowiedzi ministra zdrowia: „Sejmowa Komisja do Spraw Petycji”... Tzn. minister zdrowia pozytywnie podchodzi do tej petycji. „Sejmowa Komisja do Spraw Petycji zdecydowała o skierowaniu dezyderatu – jak rozumiem, związanego z tą petycją – do Ministra Infrastruktury, stąd dalsze działania w sprawie będą możliwe po zapoznaniu się z przekazaną Komisji odpowiedzią”.

STARSZY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI

Tak, Panie Przewodniczący, tylko że chciałbym dodać, że tamta petycja dotyczy trochę innej materii, bo również jest to petycja dotycząca zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, ale polegającej na wprowadzeniu ulgi 51% dla osób posiadających tytuł zasłużonego dawcy przeszczepu, a nie honorowego krwiodawcy, dawcy krwi.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Rozumiem. To przepraszam.

To w takim razie proszę, niech pan kontynu-uje swoją wypowiedź.

**STARSZY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI**

W stanowisku ministra infrastruktury cho-dziło... Mówiłem o tych wyliczeniach. I tutaj rzecznik praw pacjenta, na którego powołuje się minister infrastruktury, stwierdził, że bu-dżet państwa musiałby wyasygnować dodatko-wo około 180–190 milionów zł. A w przypadku rozpatrywania petycji wymiar ulgi jest mniej-szy, bo ta ulga wynosiłaby tylko 10%, ale grupa beneficjentów w takim rozwiązaniu jest znacz-nie szersza, bo wynosi ona około 590 tysięcy osób i należałoby na ten cel przeznaczyć znacz-nie większą ilość pieniędzy niż 180–190 milio-nów zł.

W stanowisku ministerstwa poinformowano również, że ustawą covidową z dnia 21 stycznia w art. 3 przyznano honorowym dawcom krwi ulgi w wysokości 33% na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego i komuni-kacji krajowej na podstawie biletów jednora-zowych. Uprawnienie takie przysługuje przez okres 6 miesięcy od dnia wystawienia zaświad-czenia o oddaniu co najmniej 3 donacji krwi lub jej składników, w tym osocza, po chorobie CO-VID-19. Stanowisko podsumowano w następu-jący sposób: każde obciążenie budżetu państwa wymaga zapewnienia odpowiednich źródeł fi-nansowania.

Stanowiska swoje przesyłały również wo-jewództwa mazowieckie, śląskie, lubuskie i wielkopolskie. Część województw stoi na sta-nowisku, że propozycja zawarta w petycji jest złożona zbyt wcześnie, ze względu na wpro-wadzenie ustawą covidową właśnie tych wspo-mnianych przepisów. Z kolei w opinii drugiej części przedstawicieli województw petycja jest zasadna i wymaga określenia wysokości ulgi. To tyle. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Ale ja, mimo wszystko, wróciłbym do tego, o czym mówiłem, tj. do tego stanowiska ministra zdrowia z 14 maja. Przypominam: „W nawiąza-niu do ustaleń podjętych w trakcie 51. posiedzenia sejmowej Komisji do Spraw Petycji... w zakresie dotyczącym rozpatrzenia petycji w sprawie zmia-ny ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejaz-dów środkami publicznego transportu zbioro-wego... dla Zasłużonych Dawców Przeszczepu”... Z wcześniejszego zdania wynikałoby, że jednak to jest w nawiązaniu do szerszego, większego grona i różnych podmiotów. Bo w poprzednim zdaniu czytamy tak: w zakresie podjęcia inicjatywy usta-wodawczej dotyczącej zmiany ustawy o uprawie-niach do ulgowych przejazdów... w celu objęcia zasłużonych honorowych dawców krwi i szpiku kostnego... A więc ja proponuję, żebyśmy jeszcze zwrócili się do ministerstwa o doprecyzowanie, w jakim zakresie... i czy ta korespondencja doty-cząca zasłużonych dawców przeszczepów w ja-kikolwiek sposób dotyczy dawców krwi. I wtedy będziemy już na pewno wiedzieć, czy w jakichkol-wiek pracach jest to przeprowadzane.

Czy mamy w tym punkcie gości? Nie.

Czy ktoś z państwa senatorów ma odmienną opinię? Nie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie. A skoro tym razem mam poparcie pana senatora Martynowskiego, to mam nadzieję, że możemy w ten sposób postąpić. Tak? Tak.

Dziękuję bardzo.

I w ten sposób przechodzimy do punktu szó-stego.

Bardzo proszę.

**STARSZY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI**

Dzień dobry. Jeszcze raz Maciej Kowalski.

Jest to podobna petycja do tej poprzedniej, niemniej jednak autor petycji proponuje rozsze-rzenie katalogu osób uprawnionych do 100% ulgi na przejazdy środkami publicznego transportu

na podstawie jednorazowych biletów o honorowych... I ta ulga miałyby być rozszerzona o honorowych dawców krwi zasłużonych dla zdrowia narodu.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

To ja mam... Przepraszam, to ja mam prośbę taką...

(Starszy Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski: Ja tylko powiem, co się wydarzyło, tak...)

Nie, nie. Dołączymy tę petycję, będziemy...

(Starszy Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski: Ja chciałem powiedzieć tylko, że projekt jest...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ale już mamy, tak...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To proszę kontynuować.

STARSZY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI

Chciałem tylko powiedzieć, że komisja obradowała już nad postulatem petycji dwukrotnie. Do komisji zostały nadesłane opinie Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Infrastruktury oraz organizacji samorządowych. Po zapoznaniu się z ich treścią oraz po przeprowadzeniu dyskusji senatorowie zdecydowali właśnie o podjęciu prac nad postulatami petycji i o opracowaniu wstępnych rozwiązań legislacyjnych w celu rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do 100-procentowej zniżki na przejazdy kolejną na podstawie biletów jednorazowych o honorowych dawców krwi. I taki też projekt został złożony do komisji.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Faktycznie. Dziękuję bardzo.

Mamy tutaj projekt o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Zmiana ma polegać na tym, że w art. 2 ust. 1 w pkt 5... po tym dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „zasłużeni honorowi dawcy krwi posiadający odznakę «Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu». I potem następny pkt 2a: „Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj dokumentu poświadczającego uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów osób, o których mowa w art. 2” – tj. w tym poprzednim, który czytałem wcześniej – „uwzględniając konieczność wskazania w dokumencie podstawy prawnej uprawniającej do ulgi”.

Skoro mamy już taką propozycję, jeszcze raz pytam: czy ktoś...

Czy mamy gości, którzy chcieliby się w tym zakresie wypowiedzieć? Nie.

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
DANUTA DRYPA

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja jeszcze chciałabym dodać, że projekt ten zawiera również art. 2 uwzględniający to, że w ustawie o publicznej służbie krwi zostały wprowadzone rozwiązania, wg których na wypadek ogłoszenia stanu epidemii – tej sytuacji, którą mamy w tej chwili – honorowi dawcy krwi będą uprawnieni do korzystania z 33-procentowej ulgi. A więc przepis, który mówi o tym, że w przypadku zbiegu prawa do ulgi 100-procentowej z tą ulgą, która jest przewidziana w ustawie o publicznej służbie krwi... Uprawnionemu będzie przysługiwała ta w wyższej wysokości.

Jeżeli intencją komisji jest przyjęcie tego projektu, to należy go przegłosować. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Pan senator Mamątow. Bardzo proszę.

**SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Ja myślę, że nie znamy kosztów, jakie niesie to zwiększenie do 100%. Ja bym jeszcze wstrzymał się z podjęciem ostatecznej decyzji, czy ten projekt przyjmujemy, czy nie, i wystąpiłbym do ministra zdrowia czy do ministra finansów – tu trzeba by się nad tym zastanowić – w kwestii tego, jakie pociągnie koszty wprowadzenie takiej ustawy.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Pełna zgoda, rzeczywiście nie możemy podejmować decyzji, bo o ile w przypadku tej wcześniejszej petycji to mieliśmy jakieś wyliczenia i one szły dosyć daleko, to tutaj faktycznie nie mamy takich wyliczeń. W związku z tym ja również przychylam się do tej propozycji senatora Mamańtowa, żebyśmy dowiedzieli się, jakie to będą koszty dla budżetu i przede wszystkim czy to będą koszty dla budżetu państwa, czy to będzie... tzn. dla jakich podmiotów ewentualnie to będą koszty.

Dobrze. To w ten sposób z tą petycją postąpimy.

I w tej chwili mamy następną.
Bardzo proszę. Kto z państwa?

**SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
ARKADIUSZ WASZKIEWICZ**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!
Waszkiewicz Arkadiusz, Dział Petycji i Korespodencji.

Na kwietniowym posiedzeniu komisja kontynuowała rozpatrywanie tej petycji. Po wysłuchaniu opinii nadesłanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości oraz po przedstawieniu opinii senackiego Biura Legislacyjnego komisja zdecydowała o kontynuowaniu prac nad petycją i przygotowaniu wstępnego projektu aktu legislacyjnego ujmującego postulaty petycji, co Biuro Legislacyjne uczyniło, uwzględniając postulaty

petycji, tak by sanować sytuację życiową i zawodową funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Czy pan przewodniczący życzy sobie przedstawić zarys...

(*Senator Robert Mamańtow*: Nie, nie, to może Biuro Legislacyjne...)

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Tak. Czy Biuro Legislacyjne... Tak?
Bardzo proszę, oczywiście. Bardzo proszę.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne, Beata Mandylis.

Chciałabym państwu w zwięzłych słowach powiedzieć o przedstawionym państwu projekcie.

Projekt ten w swoich założeniach zawiera następującą sytuację. Ponieważ petycja dotyczyła tego, że funkcjonariusze Służby Więziennej jako jedynej służby mają taką sytuację, że w przypadku zastosowania wobec nich tymczasowego aresztowania na 3 miesiące są oni, rozkazem personalnym... Tzn. ich stosunek służby wygasa, są usuwani ze służby, i ten rozkaz personalny nie ulega zaskarżeniu. W związku z tym nie mają oni możliwości powrotu w jakikolwiek sposób do służby w przypadku, gdy zostaną uniewinnieni bądź postępowanie zostanie umorzone – oczywiście chodzi o to postępowanie, w którym byli tymczasowo aresztowani.

I teraz tak: ta projektowana ustawa przesądzi o następujących sprawach. Po pierwsze, że ten rozkaz personalny dotyczący wygaśnięcia stosunku służby będzie miał charakter decyzji administracyjnej, czyli będzie po prostu wzruszalny, tak jak wszystkie pozostałe decyzje dotyczące usunięcia ze służby, czyli zwolnienia ze służby. Po drugie, w sporach tych... To znaczy dotyczą tego pkt 1–3. W pkt 4 z kolei zawarte jest takie rozwiązanie, że będą oni mieli możliwość wszczęcia postępowania o przywrócenie do służby. Czyli nie będą od razu, z mocy prawa, przywracani

do służby – a tak się dzieje w niektórych innych służbach specjalnych – tylko będą mogli wnieść wnioski o wszczęcie postępowania o przywrócenie ich, i wówczas będą oceniani, kwalifikowani, czy mogą być przywróceny do służby. I ten przepis właśnie mówi, że taki funkcjonariusz może wnieść wniosek o przywrócenie do służby w przypadku... I tu rozszerzamy pkt 4. W tym pkt 4 po wyrazach „po uchyleniu ostatecznej decyzji o zwolnieniu ze służby w Służbie Więziennej” dodajemy wyrazy „albo decyzji stwierdzającej wygaśnięcie stosunku służbowego z powodu nieobecności funkcjonariusza w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy ze względu na jego tymczasowe aresztowanie, gdy prowadzone wobec niego postępowanie karne lub karne skarbowe zostało umorzone bądź zakończyło się wyrokiem uniewinniającym”.

Powstał również przepis przejściowy, czyli przepis art. 2. Przepis ten dotyczy stanów, że tak powiem, zastanych, czyli sytuacji, które już miały miejsce. Państwo senatorowie pamiętacie może, że komisja praw człowieka sporządzała – to był długotrwały proces – taki projekt, który szczęśliwie wszedł w życie, dotyczący Policji, Straży Granicznej, o przywrócenie do służby. I tam również był taki przepis przejściowy mówiący, że w przeciągu 3 miesięcy po wejściu w życie ustawy funkcjonariusze, którzy mieli taką sytuację i zostali wydaleny ze służby, mogą wnieść wniosek o wszczęcie postępowania o przywrócenie do służby, Ale... I ja na tym ten projekt skończyłam, tzn. ten teraz przedstawił państwu.

Ale niestety jest haczyk, jak zwykle, ponieważ rzecznik praw obywatelskich wnosił o przejrzenie przez nas, przez prawników, całego systemu prawa i stwierdzenie, czy podobne uchybienia nie występują w przypadku innych służb.

I, Szanowni Państwo, ja znalazłam podobne sytuacje w przypadku 3 służb, mianowicie ABW, CBA oraz SKW i SWW. Oni mają troszkę inną sytuację, również ich stosunek służbowy wygasa z powodu zastosowania tymczasowego aresztowania, ale to się dzieje w drodze decyzji administracyjnej, czyli decyzji, która ma charakter wzruszalny. I teraz ja sporządziłam projekt, który obejmował te służby, po czym przeczytałam komentarz, bardzo mądry – tj. komentarz: system prawa administracyjnego a stosunek służbowy – i przeczytałam tam następujący zapis. Otóż wobec braku regulacji skutków uchylenia

lub stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie zwolnienia ze służby funkcjonariusza takich formacji jak ABW, AW, SKW, SWW, CBA, BOR oraz Straż Pożarna – i teraz są ważne słowa – należy przyjąć... Czyli to jest konstatacja komentatorów: należy przyjąć, że uwzględnienie skargi na akt administracyjny pociąga za sobą przywrócenie do służby z mocy prawa, ze skutkiem odpowiednio ex nunc lub ex tunc. To oznacza, że jeżeli decyzja była unieważniona, to unieważnienie sięga od początku, a jeżeli została uchylona, to działa dopiero od momentu uchylenia decyzji.

Ale, Szanowni Państwo, ja w tym momencie, po przeczytaniu tego komentarza, zrezygnowałam z rozszerzania projektu o te służby, bo uznałam, że to jest zaskarżalne. Ale moja ciekawość spowodowała, że, można powiedzieć, wyśtosowałam – no, nie pro forma, ale dlatego, że nie miałam pewności – zapytanie do ABW, jak u nich ta sytuacja wygląda. Dostałam odpowiedź i w tej odpowiedzi stwierdzono następująco: „Odnosząc się do pytania dotyczącego podstawy oraz możliwości przywrócenia do służby funkcjonariusza w sytuacji, kiedy postępowanie, w którym był tymczasowo aresztowany, zostało umorzone lub został uniewinniony, ABW Biuro Prawne uprzejmie informuje, że obowiązujące przepisy ustawy nie regulują bezpośrednio takiej sytuacji”. Czyli ABW stwierdza: nie mamy przepisów dotyczących przywrócenia do służby. Po czym w dalszym ciągu odpowiedzi oni stwierdzają, że w razie unieważnienia takiej decyzji funkcjonariusz może ubiegać się, ale nie o przywrócenie do służby, tylko o przyjęcie do służby. Czyli zaczyna wszystko od początku.

Dlatego, niestety, wydaje mi się, Szanowni Państwo Senatorowie, że ten pierwotny mój projekt był prawidłowy. Czyli że w tych służbach, w których stosunek funkcjonariusza wygasa z powodu stosowania tymczasowego aresztowania i decyzja administracyjna po umorzeniu postępowania albo po uniewinnieniu go może być unieważniona bądź uchylona, to niestety tym funkcjonariuszom należałoby zapewnić możliwość przywrócenia ich do służby. Wobec czego...

Dlatego jeszcze ja uważałam, że to jest potrzebne na tym wczesnym etapie? Bo tam są takie przepisy, które mówią o takiej sytuacji, która była bardziej skomplikowana, czyli że funkcjonariusz został skazany bądź warunkowo umorzono postępowanie wobec niego, a następnie te postępowania... to znaczy w tych sprawach zostały

postępowania umorzone bądź funkcjonariusz został uniewinniony. Czyli on już był skazany. A w naszym przypadku chodzi o funkcjonariusza, który w ogóle nigdy nie był skazany. Czyli skoro tamci skazani mają możliwość powrotu do służby – nie ponownego przyjęcia, tylko po prostu przywrócenia ich do służby – to ci funkcjonariusze tym bardziej powinni ją mieć, bo na nich nigdy nie ciążył żaden wyrok skazujący.

I teraz, Szanowni Państwo, ja zaproponowałam... Ponieważ w tych przepisach o powrocie tych, nazwijmy to, skazanych, później uniewinnionych bądź wobec których umorzono postępowanie, jest podział na 2 przepisy – tzn. że w przypadku gdy postępowanie zostało umorzone, to część skutków dotyczących służby ocenia szef służby, a jeżeli w postępowaniu funkcjonariusz był uniewinniony, to on po prostu wraca do służby i tutaj szef służby już nie decyduje, co mu dać, a czego mu nie dać, tylko tak jak w przypadku uniewinnienia jest od razu, *ex lege*, przywracany do służby... I tu właśnie ci ludzie, którzy nigdy nie byli skazani, w moim przekonaniu powinni być traktowani tak jak ci uniewinnieni. Dlatego napisałam taki przepis. On jest w stosunku do wszystkich służb tak samo napisany, odnosi się tylko do różnych przepisów poszczególnych ustaw. To jest propozycja co do ABW...

(Przewodniczący Aleksander Pocięj: Ale przepraszam, Pani Mecenasa, czy my to mamy...)

Na piśmie?

(Przewodniczący Aleksander Pocięj: Tak, na piśmie? I czy to jest...)

Na piśmie państwo macie tylko to, co jest w odniesieniu do Służby Więziennej.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Poprzednią... Sekundę.
Senator Mamątow. Bardzo proszę.

**SENATOR
ROBERT MAMAŁTOW**

Dziękuję bardzo.

Z całym szacunkiem dla pani mecenasa... Ja bardzo sobie cenię pani opinie, zawsze, i będę je cenił, tylko myślę, że dzisiaj... Chciałbym, żebyśmy dziś skupili się na Służbie Więziennej i na

tym pierwszym pani projekcie, na tym właśnie projekcie.

Jeśli chodzi o służby, o których pani mówi, czyli CBA, ABW i inne, to w tej chwili trudno mi cokolwiek powiedzieć, wypowiadać swoje opinie, czy to objąć, czy nie objąć, bo ja nie znam... Nie zastanawiałem się nad tym. A uważam, że powinniśmy przyjąć ten projekt ustawy, który pani zaproponowała odnośnie do Służby Więziennej i ten temat dzisiaj zamknąć. Dziękuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Tak, oczywiście. Bardzo proszę.

**SENATOR
MAREK MARTYNOWSKI**

Ewentualnie, Szanowni Senatorowie, powinniśmy też rozpatrzyć to, co pani legislator przygotowała jako projekt senacki. Tak mi się wydaje. Bo tu szkoda pracy pani legislator. I przecież nawet poza klubami możemy się dogadać.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Tak, tylko ja się zastanawiam nad tym... Dlaczego ja poprosiłem o głos? Przepraszam, że pani przerwałem, ale dostaliśmy coś, z czym mogliśmy się zapoznać, i to dotyczyło Służby Więziennej. Nie za bardzo potrafię na gorąco ustosunkować się do tego rozszerzenia, o którym pani mecenasa mówi. Jednocześnie nie chciałbym dzisiaj – i tutaj zwracam się do obydwu panów senatorów – decydować o tym, czy to rozdzielać, czy to traktować wspólnie, bo dobrze by było z tym wszystkim się zapoznać.

**SENATOR
ROBERT MAMAŁTOW**

Ja mam złe doświadczenia z odkładaniem różnych tematów, dlatego ja pootrzymuję swój wniosek, Pani Przewodniczący, żebyśmy rozpatrzyli tę petycję i...

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

A tamto osobno? Tylko...

Dobrze. To teraz mam pytanie do pani mecenas. Jeżeli zajmiemy się tylko i wyłącznie tą sprawą w zakresie Służby Więziennej, to czy to znowu nie będzie jakaś decyzja, która będzie różnicować te służby? Bo tylko tutaj ewentualnie pojawia się jakiś...

Czy my mamy w tym zakresie jakichś gości? Nie.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: ...Z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.)

A, mamy. To sekundkę... Najpierw może pani mecenas krótko odpowiedziałaby mi na moje pytanie, a gości poprosimy później.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Ja bym miała taką propozycję, Szanowni Państwo. Ja ten projekt mam napisany, on jest spójny, i wydaje mi się, że gdyby państwo senatorowie zgodzili się tę petycję rozpoznać w formie rozszerzonej np. na następnym posiedzeniu komisji, po zapoznaniu się z tym projektem... Dlatego że rozdzielenie teraz tych kwestii skutkowałooby tym...

(Przewodniczący Aleksander Pocij: No, tego się bałem.)

**SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW**

To ja w takim przypadku, jeśliby zapadła decyzja, że odkładamy to na następne posiedzenie, wycofuję swój wniosek.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

A, dobrze. I ja w tym kierunku szedłem. To jeżeli jest taka zgoda...

Nie wiem, czy jeszcze ktokolwiek z senatorów pracujących zdalnie chciałby się wypowiedzieć... Nie widzę zgłoszeń.

Bardzo bym prosił... Widać, że my mamy tutaj decyzję już podjętą, ale...

Bardzo krótko bym poprosił panów.

**PRZEDSTAWICIEL HELSIŃSKIEJ FUNDACJI
PRAW CZŁOWIEKA
MARCIN WOLNY**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo!

Marcin Wolny, Helsińska Fundacja Praw Człowieka.

Bardzo dziękujemy za przygotowanie projektu ustawy dotyczącej Służby Więziennej. Wydaje nam się, że łączne rozpoznanie tych dwóch zagadnień, tj. dotyczących SW, jak i pozostałych służb, jest jak najbardziej wskazane, tak aby ten problem został raz na zawsze uregulowany we wszystkich służbach. W całości popieramy ten pomysł pani mecenas, aby odłożyć sprawę na następne posiedzenie.

Pod rozważę poddamy tylko to, czy 3 miesiące w przepisie intertemporalnym to jest dostatecznie długi okres. Rozumiem, że to jakaś inspiracja wynikająca z tych petycji wcześniejszych...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Z poprzedniej ustawy.)

Okej. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dobrze.
Pan senator Mamańtów.

**SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW**

Ja mam propozycję i jednocześnie prośbę, żeby wystąpić do tych służb, żebyśmy mieli...

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Tak, właśnie chciałem to zaproponować, że jeżeli już zdobędziemy trochę czasu, to bardzo bym prosił o wystąpienie do służb...

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Do służb, których to dotyczy.)

Tak, tych, których ta nasza inicjatywa będzie dotyczyła.

Bardzo dziękuję.

I w ten sposób przechodzimy do punktu ósmego. Tak?

(Senator Robert Mamątow: Tak.)

STARSZY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MACIEJ KOWALSKI

Maciej Kowalski, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to również petycja kontynuowana. W sprawie postulatów petycji odbyły się już 2 posiedzenia, uzyskano opinię Ministerstwa Finansów oraz Związku Banków Polskich. Na posiedzeniu 13 kwietnia senatorowie zapoznali się z tymi opiniami oraz przeprowadzili dyskusję. I tutaj podczas posiedzenia komisji padło pytanie ze strony pani senator Sekuły o przepisy unijne, które regulują zasady opodatkowania odzysków kapitałowych, ponieważ w zacytowanej opinii Związku Banków Polskich podnoszono również, że Ministerstwo Finansów uważa, iż te przepisy nie pozwalają na likwidację podatku od zysków kapitałowych. I tutaj chciałbym wyjaśnić, że w 1989 r. Komisja Europejska zaproponowała wprowadzenie wspólnego systemu podatku u źródła, potrącanego od dochodów z odsetek, którego stawka miała wynosić 15%, później wycofała się z tego pomysłu, zastąpiła go nowym wnioskiem w sprawie zapewnienia minimalnego efektywnego opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek w wymiarze 20%. Po długich negocjacjach osiągnięto kompromis i uchwalono tzw. dyrektywę Rady 2003/48 w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek. Zastąpiono ją później bardziej szczegółową dyrektywą, nr 2014/107, która razem z dyrektywą 2011/16 przewiduje kompleksową wymianę informacji między organami podatkowymi. Niemniej jednak ja osobiście nie doszukałem się w żadnym artykule czy motywie tych dyrektyw

zapisu, który nakładałby obligatoryjnie obowiązek wprowadzenia przez państwa członkowskie podatku od zysków kapitałowych.

Chciałbym również dodać, że w Sejmie znajdowała się tożsama petycja. W dniu 14 stycznia Komisja do Spraw Petycji nie uwzględniła żądania będącego przedmiotem petycji. Obecna wówczas na posiedzeniu zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów wyjaśniła, iż w Ministerstwa Finansów trwają prace nad przyjęciem rozwiązań w zakresie podatku dochodowego realizujących Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju w obszarze kapitał dla rozwoju. Równoległe prace trwają nad strategią rozwoju rynku kapitałowego i nad wdrożeniem rozwiązań tej strategii także w podatku dochodowym. Jak podnoszono podczas posiedzenia, prawdopodobnie w najbliższych miesiącach zakończą się wewnętrzne uzgodnienia przepisów, które resort ma przygotować. Ale na tamtą chwilę przepisy i pakiet rozwiązań, preferencji podatkowych nie był gotowy. Ministerstwo, kiedy przygotowuje te rozwiązania, będzie chciało uzgadniać kształt tych przepisów również ze środowiskami społecznymi i gospodarczymi na etapie prac rządowych, oczywiście przed przekazaniem ostatecznego przedłożenia rządowego na ręce marszałka Sejmu. Rozważane jest również, jak sygnalizowane będą takie sygnały jak przedstawione w petycji.

W Ministerstwie Finansów również znajdowała się tożsama petycja, autor uzyskał odpowiedź w dniu 29 czerwca 2020 r. Jest ona zbieżna z opinią przesłaną do naszej komisji oraz stanowiskiem zaprezentowanym właśnie podczas posiedzenia Komisji do Spraw Petycji w Sejmie. Dziękuję.

SENATOR
ROBERT MAMĄTOW

Dziękuję.
Jakieś głosy?
Bardzo proszę, pan senator Mamątow.

SENATOR
ROBERT MAMĄTOW

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Po usłyszeniu tych opinii składam wnioszek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Czy są jakieś inne głosy?
Pani senator Sekuła. Bardzo proszę.

SENATOR
JOANNA SEKUŁA

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!
To, co usłyszałam od pana legislatora, wyraźnie wskazuje na to, że opinia, którą dostaliśmy, nie była zgodna z prawdą, a więc nie ma przepisów unijnych, które jednoznacznie nakazują pobór takiego podatku. Dlatego ja składam wniosek o kontynuowanie prac nad tą petycją. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo, Pani Senator.
Jako dalej idący przegłosujemy najpierw wniosek pana senatora Mamątowa o niepodejmowanie pracy nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za tym wnioskiem?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przepraszam, co? Jeszcze ktoś chciał coś...?

Bo usłyszałem, że...

(Głos z sali: Nie, nie.)

Dobrze.

Kto z państwa senatorów jest za niepodejmowaniem prac nad tą petycją?

Kto jest...

(Senator Joanna Sekuła: Ja nie mogę głosić.)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Rozmowy na sali)

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Zamykamy głosowanie?)

Zamykamy, tak.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 5 osób jest za wnioskiem, 2 są przeciw, nikt się nie wstrzymał.)

5 osób zagłosowało za wnioskiem pana senatora Mamątowa, 2 – przeciw.

W związku z tym komisja podjęła decyzję o niekontynuowaniu prac nad tą petycją. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu dziewiątego.

Bardzo proszę.

GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK

Dzień dobry.

Marzena Krysiak, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja zbiorowa, została wniesiona przez Helsińską Fundację Praw Człowieka i dotyczy zmiany art. 10 §2 pkt 3 ustawy – Kodeks wyborczy. A celem autorów petycji jest umożliwienie osobom ubezwłasnowolnionym korzystania z czynnego prawa wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Ja przypomnę, że 28 kwietnia br. komisja zapoznała się z postulatem petycji, przeprowadziła też dyskusję nad jego zasadnością i przy okazji tej dyskusji podniesiono także kwestię funkcjonowania instytucji ubezwłasnowolnienia w Polsce oraz ewentualnego zastąpienia jej systemem zindywidualizowanego wspierania decyzji. Komisja zadecydowała o zasięgnięciu opinii w przedmiocie petycji. W związku z petycją wpłynęły opinie pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych, Ministerstwa Sprawiedliwości, rzecznika praw obywatelskich, Polskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz obszerna opinia Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu.

Ja w skrócie przedstawię tylko konkluzje z tych opinii.

Jeśli chodzi o pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych, to pan Paweł Wdówik przekazał swoje stanowisko, w którym podkreślił, że w zakresie praw wyborczych właściwa do udzielania odpowiedzi jest Państwowa Komisja Wyborcza, a jeśli chodzi o zmiany legislacyjne odnośnie do ubezwłasnowolnienia, to odpowiada za te zmiany Ministerstwo Sprawiedliwości. Jednocześnie pan pełnomocnik podkreślił potrzebę szanowania i uwzględnienia w pełni w każdej sytuacji podmiotowości i godności osób z niepełnosprawnością, a także przypomniał

o zapisach Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2020–2030, w której to strategii zakłada się zastąpienie instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji.

Jeśli chodzi o stanowisko rzecznika praw obywatelskich, to w ocenie rzecznika przedstawiona petycja zasługuje na pozytywne rozpatrzenie, a z uwagi na odległość w czasie kolejnych wyborów do Parlamentu Europejskiego, które odbędą się w 2024 r., podjęcie w tym momencie prac nad ewentualnymi zmianami w kodeksie wyborczym należy ocenić jako optymalne. Wprowadzenie postulowanej zmiany do kodeksu wyborczego nie budzi wątpliwości konstytucyjnych i nie wymaga kompleksowych reform prawa wyborczego. Rzecznik praw obywatelskich przypomniał też i przysłał swoje wystąpienie z 2016 r., w którym zwrócił się do prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie potrzeby podjęcia pilnych działań legislacyjnych w zakresie praw wyborczych osób ubezwłasnowolnionych w Polsce.

Polskie Towarzystwo Psychologiczne wypowiedziało się pozytywnie, poparte zostały działania zmierzające do nowelizacji prawa wyborczego w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym korzystania z czynnego prawa wyborczego do Parlamentu Europejskiego.

Kolejne stanowisko, stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości. Tutaj jednak odmienne jest zdanie ministerstwa. Zdaniem resortu ewentualne ustawowe rozszerzenie kręgu osób korzystających z praw wyborczych o osoby ubezwłasnowolnione jedynie w wyborach do Parlamentu Europejskiego wydaje się pozostawać w sprzeczności z celowościowym i systemowym unormowaniem Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w tym zakresie, a zakaz wybierania zawarty w art. 62 konstytucji tylko literalnie nie ma zastosowania do wyborów do Parlamentu Europejskiego. Resort podkreśla też, że zagadnienie poruszone w petycji wpisuje się też w debatę dotyczącą zniesienia w Polsce instytucji ubezwłasnowolnienia, jak również w kwestię praw wyborczych osób niepełnosprawnych w polskim systemie wyborczym. W Ministerstwie Sprawiedliwości prowadzone są prace analityczno-koncepcyjne w obszarze zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji.

I wreszcie jest obszerna opinia Biura Legislacyjnego, jednakże myślę, że ze względu na obecność autora tej opinii prawnej, pana legislatora Marka Jarentowskiego, przekazę sprawę w dobre ręce – on przedstawi streszczenie.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Tak, bardzo proszę, Panie Mecenasiu.

**GŁÓWNY EKSPERT DO SPRAW
LEGISLACJI W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MAREK JARENTOWSKI**

Dziękuję bardzo.

Tak jak już wiemy, obecnie osoby ubezwłasnowolnione są pozbawione czynnego i biernego prawa wyborczego w wyborach powszechnych do organów władzy publicznej. Instytucja ubezwłasnowolnienia taka, jaką dzisiaj znamy, została wprowadzona do konstytucji w 1991 r. i powtórzona, jak zwracają uwagę obserwatorzy procesu konstytucyjnego, bez większej refleksji w konstytucji z 1997 r. Nie było na ten temat dyskusji, przyjmowano to jako rzecz oczywistą.

Instytucja ubezwłasnowolnienia w prawie cywilnym jest traktowana jako mechanizm ochrony przede wszystkim osoby ubezwłasnowolnionej przed podejmowaniem decyzji, przede wszystkim majątkowych, ale może czasem też innych decyzji cywilnoprawnych, co do czynności cywilnoprawnych.

W prawie konstytucyjnym funkcjonuje koncepcja pojęć zastanych i przyjmuje się, że jeśli do konstytucji wprowadza się jakieś określenie – w tym przypadku ubezwłasnowolnienia – bez zdefiniowania tego pojęcia, to należy je definiować, interpretować później tak, jak ono było rozumiane, kiedy było wprowadzane do konstytucji.

A więc w skrócie przypomnę – choć mniej więcej to kojarzmy – że mamy 2 rodzaje ubezwłasnowolnienia, tj. całkowite i częściowe. To całkowite polega na pozbawieniu osoby możliwości podejmowania jakichkolwiek czynności cywilnoprawnych, z wyjątkiem codziennych czynności, takich jak zakup gazety czy artykułów spożywczych. I taka osoba ma opiekuna. Z kolei

osoba ubezwłasnowolniona częściowo co do zasady może samodzielnie podejmować czynności cywilnoprawne, przy czym wymagana jest dodatkowo zgoda kuratora takiej osoby.

I teraz dodajmy – nie będę tutaj szczegółowo cytował – że dokumenty prawnomiędzynarodowe, w szczególności Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych z 2006 r., mówi, że osoby niepełnosprawne powinny efektywnie i w pełni uczestniczyć w życiu politycznym i publicznym na zasadzie równości z innymi osobami bezpośrednio lub za pośrednictwem swobodnie wybranych przedstawicieli, i włącza w to prawo i możliwość korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego. I jest tu uzupełnienie terminologiczne – konwencja do osób niepełnosprawnych zalicza także osoby o niepełnosprawności psychicznej i intelektualnej. I podobnie akty prawa europejskiego, jak też akt dotyczący wyborów członków Parlamentu Europejskiego nie zawężają w jakikolwiek sposób czynnego i biernego prawa wyborczego. Czyli trzeba przyjąć, że ono powinno z punktu widzenia prawa europejskiego przysługiwać też osobom niepełnosprawnym.

Jeśli chodzi o praktykę, to w 10 państwach Unii Europejskiej – wliczam tu jeszcze Wielką Brytanię – nie występuje tego rodzaju ograniczenie prawa wyborczego, w 16 państwach osoby ubezwłasnowolnione są pozbawione prawa wyborczego, a w 5 państwach niezależnie od tego, czy istnieje w nich, czy nie istnieje regulacja pozbawiająca prawa wyborczego wszystkich ubezwłasnowolnionych, indywidualnie lekarz albo sąd może w przypadku konkretnej osoby podjąć decyzję o pozbawieniu jej prawa do głosowania.

Dodam jeszcze istotną kwestię: odkąd jesteśmy członkami Unii Europejskiej, to obywatele innych państw europejskich mogą głosować u nas także w wyborach do Parlamentu Europejskiego i w wyborach do organów lokalnych. I, co ciekawe, jeśli obywatel innego państwa unijnego jest w swoim kraju ubezwłasnowolniony, a w tym kraju ubezwłasnowolnieni mogą głosować, to on także może głosować w Polsce. Tak więc w praktyce już dochodzi do pewnych nierówności, dlatego że w Polsce, jak mówię, obywatele tych państw, gdzie ubezwłasnowolnieni mogą głosować, też mogą głosować w wyborach do Parlamentu Europejskiego i do organów w gminie.

A jeśli chodzi o to, jak wypowiadają się komentatorzy na temat możliwości modyfikacji rozumienia pojęcia „ubezwłasnowolnienie”, czyli abstrahowania od tego, jakie ono ma znaczenie w kodeksie cywilnym, to zwraca się uwagę, że to pojęcie zostało do tego przepisu wprowadzone na potrzeby definiowania praw wyborczych. A zatem jest tu zawarta pewna sugestia, że na potrzeby prawa wyborczego możemy sobie pozwolić na nieco inną interpretację ubezwłasnowolnienia, niż ona jest w kodeksie cywilnym. Nie tylko wynika to z tego, że dzisiaj medycyna, psychiatria czy psychologia mają inną wiedzę, ale może to też wynikać z niezależnej od tego decyzji ustawodawcy. Mówiąc jeszcze inaczej: ustawodawca nie może być związany czy konstytucja nie może być związana przy... Definiując jakieś pojęcie konstytucji, nie możemy być związani jakąś definicją ustawy, musimy jednak autonomicznie definiować to pojęcie ubezwłasnowolnienia na potrzeby prawa wyborczego.

I w zasadzie jeśli chodzi o prawników – nie będę odwoływał się do medycyny, bo to nie jest moja domena – komentatorzy jednak dzisiaj zwracają uwagę właśnie na fakt nieprzemyslenia tego, gdy wprowadzano to ograniczenie do konstytucji. Przy czym istnieją propozycje różnych rozwiązań. Co możemy zrobić? Niektórzy proponują, by sąd w przypadku ubezwłasnowolnienia częściowego mógł w osobnym punkcie wyroku postanowić, czy ta osoba, oprócz tego, że jest ubezwłasnowolniona częściowo, będzie też pozbawiona prawa wyborczego, czy nie. Inni, odwołując się troszkę do tych propozycji reform prawa cywilnego, o których moja koleżanka wspomniała, proponują, by w ogóle rozdzielić instytucję ubezwłasnowolnienia na potrzeby prawa wyborczego – konstytucja zna ubezwłasnowolnienie tylko na potrzeby prawa wyborczego – od kwestii właśnie wspomaganie decyzji cywilnoprawnych czy czynności cywilnoprawnych. Przy czym tej reformy trzeba by już dokonać w połączeniu z reformą prawa cywilnego.

I jeszcze o jednej rzeczy wspomnę, być może najistotniejszej i moim zdaniem jednak zmuszającej do jakiejś reakcji komisję senacką. Mianowicie przed ostatnimi wyborami do Parlamentu Europejskiego prezydent Nowego Sącza rutynowo nie wpisał osoby ubezwłasnowolnionej do rejestru wyborców i ta osoba odwołała się do Sądu Rejonowego w Nowym Sączu. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu nakazał wpisać osobę

ubezwłasnowolnioną częściowo do rejestru wyborców, a tym samym umożliwić jej głosowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego. I ta osoba mogła skorzystać z tego prawa wyborczego. Sąd oparł się w tym przypadku na przepisach prawa międzynarodowego, w tym na cytowanej konwencji. Zwróćmy uwagę, że w naszej konstytucji jest przepis, zgodnie z którym umowa międzynarodowa, ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, czyli ta konwencja, ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową. Ponadto jeżeli wynika to z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy konstytuującej organizację międzynarodową, także prawo stanowione przez tę organizację międzynarodową ma być stosowane bezpośrednio, z pierwszeństwem przed ustawami krajowymi. Mamy bowiem do czynienia z takim przypadkiem, że o ile w wypadku wyborów do Sejmu, Senatu, wyborów prezydenta i wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego konstytucja mówi wprost, że te osoby w wyborach do tych organów nie mogą głosować, to konstytucja w ogóle nie wspomina o Parlamencie Europejskim. I sąd mógł pominąć przepis kodeksu wyborczego, bo w Polsce tylko z kodeksu wyborczego wynika, że osoby ubezwłasnowolnione nie mogą głosować w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Sąd miał prawo pominąć ten przepis.

A więc gdyby dzisiaj komisja nie zareagowała czy jakkolwiek inny podmiot uprawniony do inicjatywy ustawodawczej, to narazimy się na sytuację, że przed najbliższymi wyborami do Parlamentu Europejskiego będzie mnóstwo tego rodzaju zaskarżeń decyzji wójtów, burmistrzów, prezydentów miast o odmowie wpisu i sądy rutynowo będą wydawały decyzje nakazujące wpis. Tak więc choćby ze względu na taką ekonomikę decyzji podejmowanych przez różne organy państwa, czyli także przez sądy, lepsze by było usunięcie wprost z kodeksu wyborczego tego przepisu, który eliminuje osoby ubezwłasnowolnione częściowo z prawa głosowania do Parlamentu Europejskiego. Oczywiście to rozwiązanie ma wady, bo wtedy będą sobie różne osoby zadawać pytania, no ale jak to jest, dlaczego te osoby w wyborach do Parlamentu Europejskiego mogą głosować, a w wyborach do Sejmu, Senatu i innych organów nie mogą, czy to oznacza różnicę między tymi organami. No, będzie to ze względu na legitymizację

wyborów taka sytuacja dość niekomfortowa, ale także ze względu na praktykę, bo wiele tych osób może nie rozumieć, tak po ludzku, dlaczego tu mogą głosować, a tam nie. A więc pewnym rozwiązaniem minimum – nawet jeśli ono ma wady, ale musimy poruszać się też w ramach możliwości... Ja nie chcę mówić o zmianie konstytucji, ale też należy się zastanowić nad tym, czy jednak tutaj strony nie powinny wypracować wspólnego stanowiska i nadać nowego brzmienia temu przepisowi, który ogranicza prawa wyborcze osób ubezwłasnowolnionych, inaczej zwanych po ewentualnej zmianie kodeksu wyborczego czy konstytucji. A więc to byłoby chyba najmniej inwazyjne dla systemu prawa głosowanie.

Zaś w dłuższej perspektywie należałoby właśnie zastanowić się nad wyrównaniem tego. I tu też może zbyt odważnie... Ale trzeba zastanowić się też nad tym, czy ten przepis konstytucji, który mówi o tym, że osoby ubezwłasnowolnione są pozbawione prawa wyborczego, należy rozumieć jako konieczność ubezwłasnowolnienia wszystkich takich osób, czy tylko jako możliwość ubezwłasnowolnienia w tych przypadkach, kiedy ustawodawca na podstawie osobnego przepisu kodeksu wyborczego uzna to zasadne, oczywiście odsyłając, jeśli chodzi o szczegóły, do konkretnych decyzji sądów cywilnych, podejmujących w tej sprawie indywidualne decyzje. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo za bardzo wyczerpującą analizę prawną.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

Senator Mamątow.

**SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Ja osobiście jestem w ogóle bardzo sceptyczny wobec instytucji ubezwłasnowolnienia. Uważam, że często jest nadużywana, że często jest to ograniczenie ludzi, którzy nie powinni być ograniczeni tą instytucją.

Ja w pełni zgadzam się z panem mecenasem. Popieram to, że powinniśmy zrobić właśnie ten krok, żeby te osoby mogły brać udział w wyborach do europarlamentu, bo na razie to możemy zrobić.

I tak z innej strony: mówimy, że przyjeżdża do Polski osoba, która jest w innym kraju ubezwłasnowolniona, i w Polsce może głosować, a nasi nie mogą. I dlatego ja w pełni popieram ten cały wywód pana mecenas.

I wnoszę o podjęcie prac nad tą petycją.

(*Senator Michał Seweryński: Czy ja mogę zabrać głos?*)

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.
Pan marszałek Seweryński. Bardzo proszę.

SENATOR
MICHAŁ SEWERYŃSKI

Ja, niestety, trochę inaczej rozumiem tę całą sprawę. Proszę państwa, wychodzimy od ogólnego pojęcia ubezwłasnowolnienia, które jest przecież orzekane przez sąd. To nie jest coś takiego, co się dekretuje. To sąd musi rozpoznać indywidualnie sytuację każdej osoby, każdego człowieka z osobna, żeby powiedzieć, czy jest ubezwłasnowolniony, czy nie, żeby orzec ubezwłasnowolnienie albo nie. Owszem, są takie przypadki ustawowe, które sprawiają, że np. ze względu na osiągnięcie wieku pewne osoby nie mają prawa do dekretowania pewnych czynności. Ale wracam do ogólnego zdefiniowania tego ubezwłasnowolnienia. To jest niezdolność do rozumienia swoich czynów i kierowania swoim postępowaniem, mówiąc najogólniej. Jeżeli sąd, który nie robi tego przecież na podstawie własnego wyczucia, tylko na podstawie odbytych badań medycznych, lekarskich, uznaje, że dana osoba powinna być całkowicie ubezwłasnowolniona, to znaczy, że ona nie może kierować w sposób świadomy swoimi czynami. Jak taka osoba mogłaby świadomie dokonywać aktu wyborczego? Już nie mówię o innych czynnościach cywilnoprawnych. Mam tutaj jednak daleko idące wątpliwości. Owszem, gdyby chodziło o częściowe ubezwłasnowolnienie tam, gdzie działa się

wspólnie z przedstawicielem prawnym, to można sobie wyobrazić, że ten przedstawiciel prawny w imieniu częściowo ubezwłasnowolnionej osoby podejmuje jakąś dla tej osoby korzystną decyzję, właściwą decyzję. Ale tu, w przypadku głosowania, mam daleko idące wątpliwości, czy takie osoby, które są całkowicie ubezwłasnowolnione, rzeczywiście mogą świadomie uczestniczyć w akcie wyborczym. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Tak?
Bardzo proszę.

SENATOR
ROBERT MAMAŃOW

Panie Marszałku, tu chodzi o prawo, a nie o to, że człowiek musi brać udział w głosowaniu. O to, że ma prawo do głosowania, a nie obowiązek.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.
Czy są jeszcze jakieś...
(*Senator Marek Plura: Czy również mogę prosić o głos?*)
Tak, oczywiście.
Bardzo proszę.

SENATOR
MAREK PLURA

Dzień dobry. Witam serdecznie.
Ja chciałbym podkreślić, że efekt finalny naszej pracy nad tą petycją, jeżeli zdecydujemy się na kontynuację prac, może przyjąć ostatecznie różne rozwiązania. Przed chwilą słyszeliśmy, że jest tu pewna gama – na bazie doświadczeń europejskich i przesłanek ekspertów, jak również odpowiedzialnych instytucji.

Dlatego serdecznie zachęcam wszystkich członków komisji do kontynuacji pracy nad tym ważnym problemem. Mam nadzieję,

że nasze prace i efekty tych prac przyniosą wreszcie tak długo oczekiwane rozwiązania – nowoczesne, odpowiednie do dzisiejszego stanu wiedzy medycznej oraz sytuacji społecznej – i że w ogóle odejdziemy od tych rozwiązań, które powstały kilka lat po I wojnie światowej, a do dziś funkcjonują w naszym kraju. Myślę, że ten kontekst wyborczy jest do rozwiązania w ramach naszych możliwości, a jednocześnie przyczyni się do rzeczy ważniejszych, czyli zmian – oczywiście to jest już poza kompetencjami naszej komisji. Tak więc zachęcam wszystkich państwa, byśmy wykorzystali to, że możemy przyczynić się do pozytywnego rozwoju sytuacji.

I stawiam wniosek o kontynuowanie prac nad tą petycją. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Ja nie wiedziałem, że zgłaszał się do głosu pan Marcin Malecko z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

Bardzo proszę pana.

**NACZELNIK WYDZIAŁU PODSTAWOWYCH
PRAW I WOLNOŚCI W ZESPOLE PRAWA
KONSTYTUCYJNEGO,
MIĘDZYNARODOWEGO
I EUROPEJSKIEGO W BIURZE RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
MARCIN MALECKO**

Bardzo dziękuję za głos.

Marcin Malecko, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich.

Ja już bym nie chciał...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Przepraszam bardzo, przepraszam bardzo, ale coś jest nie tak. Może niech pan spróbuje wyłączyć głos, bo w tej chwili po prostu tak źle to działa, że nie możemy pana zrozumieć.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam, oczywiście nie wyłączyć głos – zamyśliłem się... Chodziło mi oczywiście o kamerę. Gdyby pan ją wyłączył, to wtedy...

(Naczelnik Wydziału Podstawowych Praw i Wolności w Zespole Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich Marcin Malecko: A teraz?)

O, teraz jest dużo lepiej.

**NACZELNIK WYDZIAŁU PODSTAWOWYCH
PRAW I WOLNOŚCI W ZESPOLE PRAWA
KONSTYTUCYJNEGO,
MIĘDZYNARODOWEGO
I EUROPEJSKIEGO W BIURZE RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
MARCIN MALECKO**

Słuchać.

Dziękuję.

Jeszcze raz Marcin Malecko z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

Ja już bym nie chciał przedłużyć...

Tak jak było powiedziane – też w opinii z 28 maja, która została przekazana na ręce pana przewodniczącego – rzecznik popiera tę petycję. Rzecznik problem dotyczący praw wyborczych osób ubezwłasnowolnionych podejmuje już tak naprawdę od 2010 r., po orzeczeniu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 2007 r., w którym Trybunał wskazał na to, że takie zautomatyzowane pozbawienie praw wyborczych osób częściowo ubezwłasnowolnionych bez uwzględnienia ich rzeczywistego stanu fizycznego i psychicznego narusza prawa konwencji.

Stoimy na stanowisku, że nadanie dalszego biegu tej petycji będzie stanowiło taki swego rodzaju impuls do przyspieszenia prac, które toczą się w ogóle nad zmianą dotyczącą instytucji ubezwłasnowolnienia.

Też istotnym argumentem, na który już zwrócono uwagę, jest orzeczenie sądu z Nowego Sącza. Pewnie pojawi się ten istotny problem przy kolejnych wyborach do Parlamentu Europejskiego.

I też taka istotna, moim zdaniem, rzecz, na którą warto zwrócić uwagę i która była bardziej wnikliwie przedstawiona w naszej opinii, to wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z tego roku dotyczący Danii. Owszem

uznano w nim, że pozbawienie praw wyborczych osób częściowo ubezwłasnowolnionych nie narusza konwencji, ale sam Trybunał uwzględnił fakt, że w Danii dokonano szerokiej reformy dotyczącej właśnie sytuacji tych osób, ta instytucja ubezwłasnowolnienia częściowego jest stosowana w ograniczonym zakresie i jest możliwość właśnie zawężenia tego pozbawienia, np. tylko do dyspozycji prawami majątkowymi. Tam, co ciekawe, sytuacja jest analogiczna do naszej w tym sensie, że duńskie władze uznały, że zgodne z ich konstytucją jest to, żeby przyznać w tym momencie prawa wyborcze osobom ubezwłasnowolnionym w wyborach lokalnych i w wyborach do Parlamentu Europejskiego, co nie wymaga zmian na poziomie konstytucyjnym.

I to właściwie tyle.

Tak jak powiedziałem, przynajmniej w naszej ocenie nadanie dalszego biegu tej petycji będzie właśnie takim impulsem dla jakby popchnięcia do przodu dyskusji dotyczącej praw osób ubezwłasnowolnionych. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Muszę zapytać pana senatora Seweryńskiego, czy jego głos był formalnie zgłoszeniem wniosku o niekontynuowanie pracy nad tą petycją, czy tylko był głosem w dyskusji.

Panie Marszałku?

**SENATOR
MICHAŁ SEWERYŃSKI**

Ja mam problem z wyciszeniem, ale teraz już chyba mnie słychać.

(Przewodniczący Aleksander Pocij: Tak.)

Tak.

Oczywiście z tego wynika taki wniosek, bo proszę państwa, chodzi przecież tylko o osoby, które ze względu na niepełnosprawność umysłową – często jest to głęboka niepełnosprawność i sąd orzeka wtedy to ubezwłasnowolnienie... I moim zdaniem przyznawanie praw wyborczych nawet takim osobom – ja już nie mówię o innych prawach – by się miało z całą tą instytucją ubezwłasnowolnienia. W ten sposób sąd chroni same te osoby przed nieorzędnymi czynami własnymi takiej osoby.

A więc ja oczywiście jestem za tym, żebyśmy my tego postępowania dalej nie toczyli. Bo gdybyśmy je toczyli, to trzeba by to skonkludować jakąś propozycją zmiany przepisów prawa.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Mamy 2 wnioski. Dalej idący jest wniosek pana senatora Seweryńskiego o niepodjęcie pracy nad tą petycją.

I to poddam pod głosowanie w tej chwili.

Kto z państwa senatorów jest za takim wnioskiem?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę, czy już wszyscy zdalnie głosujący senatorowie zagłosowali?

Bardzo proszę państwa senatorów o oddanie głosu, bo za chwilę zamknę głosowanie.

Bardzo proszę o wyniki.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Za wnioskiem o niekontynuowanie prac było 2 senatorów, przeciw – 3, wstrzymało się od głosu 2 senatorów.)

Nieznaczną większością głosów podjęliśmy decyzję o odrzuceniu wniosku pana marszałka Seweryńskiego.

Kto z państwa senatorów jest za podjęciem pracy nad tą petycją?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

I proszę...

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Za wnioskiem było 3 senatorów, przeciw – 2, wstrzymało się od głosu 2 senatorów.)

(Senator Robert Mamątow: Przeszło?)

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Przeszło.)

Tak jest.

Komisja podjęła decyzję o kontynuowaniu pracy nad tą petycją.

Będę prosił nasze Biuro Legislacyjne o przygotowanie projektu.

Dziękuję bardzo.

I w ten sposób przechodzimy do punktu dziesiątego.

**SPECJALISTA W DZIALE PETYCJI
I KORESPONDENCJI W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
ARKADIUSZ WASZKIEWICZ**

Arkadiusz Waszkiewicz, Dział Petycji i Korespondencji.

Na posiedzeniu 12 maja, po zapoznaniu się z postulatami petycji, Wysoka Komisja postanowiła wystąpić do resortów obrony narodowej, sprawiedliwości i rolnictwa oraz do Instytutu Pamięci Narodowej z prośbą o ustosunkowanie się do postulowanych zmian zawartych w petycji.

W odpowiedzi urzędów centralnych odnośnie do tych zmian dominuje stanowisko, że wymienione ustawy faktycznie posługują się nieaktualnym nazewnictwem oraz używają pojęć nie do końca odpowiadających obecnemu porządkowi prawnemu, ale te niezgodności nie powodują problemów interpretacyjnych, zaś z uwagi na ekonomikę procesu legislacyjnego argument porządkowania przepisów prawa nie powinien być jedyną przesłanką przemawiającą za jego rozpoczęciem.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało, że obecnie trwają prace legislacyjne nad zmianą ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, uwzględniające również sprawy zawarte w omawianej petycji. Wprowadzone zostaną zmiany nazw ministrów i zaktualizowane będzie brzmienie art. 16 ust. 5 ustawy.

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej zgłoszone propozycje uznał za uzasadnione w zakresie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych, bowiem dostosować należy sankcje ustawowe do obowiązującego systemu kar za wykroczenia. Prezes instytutu poinformował ponadto, że w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów trwają prace mające na celu opracowanie nowelizacji ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, która ma zawierać regulacje dotyczące ustawy z 1933 r., w tym kwestie postulowane w petycji.

Petycje o identycznym brzmieniu wpłynęły również do Sejmu. Biuro Analiz Sejmowych w pewnym zakresie uznało zasadność dokonania zmian i uaktualnienia brzmienia przepisów, niemniej jednak dotychczasowa praktyka dotycząca ich stosowania nie powoduje problemów

interpretacyjnych, zaś w opinii BAS samo uporządkowanie przepisów nie powinno być jedynym motywem do rozpoczęcia procesu legislacyjnego. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

W związku z tym, co usłyszeliśmy, postawię wniosek o niekontynuowanie pracy nad tą petycją.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby w tej sprawie zabrać głos?

Dziękuję bardzo.

Głosujemy nad tym, tak?

To kto z państwa senatorów jest za moim wnioskiem, aby nie prowadzić dalej prac nad tą petycją?

Kto jest przeciw?

I kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Za wnioskiem pana przewodniczącego 5 senatorów. Jednogłośnie.)

Jednogłośnie podjęliśmy decyzję o niekontynuowaniu prac nad tą petycją.

Bardzo proszę, punkt jedenasty.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK**

Marzena Krysiak, Dział Petycji i Korespondencji.

Petycja dotyczy podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie zmiany ustaw o samorządzie gminnym, powiatowym i samorządzie województwa, w celu wprowadzenia na wszystkich poziomach samorządu terytorialnego zakazu zatrudniania radnych w podmiotach zarządzanych przez samorząd.

Dnia 29 kwietnia 2021 r. komisja zapoznała się z petycją. Była przeprowadzona dyskusja z udziałem przedstawicieli Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Miast Polskich oraz Biura Związku Powiatów Polskich.

W głosowaniu senatorowie podjęli decyzję o zasięgnięciu opinii o zgodności zaproponowanych rozwiązań z ustawą zasadniczą.

Biuro analiz zamówiło 2 obszerne ekspertyzy. Pierwsza ekspertyza została przygotowana przez pana dra hab. Ryszarda Piotrowskiego, profesora Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, a druga opinia prawna została przygotowana przez panią dr hab. Annę Wierzbicę, radcę prawnego.

I teraz w wielkim skrócie konkluzje.

Pierwsza: w opinii pana prof. Ryszarda Piotrowskiego postulat wprowadzenia na wszystkich poziomach samorządu terytorialnego zakazu zatrudniania radnych w spółkach samorządowych lub w fundacjach, gdzie fundatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, lub w innych jednostkach organizacyjnych posiadających osobowość prawną, powołanych albo zarządzanych przez gminę, powiat lub województwo... Te propozycje przedstawione przez autorów petycji są w opinii pana profesora zgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Jeśli chodzi o postulat dotyczący zobowiązania radnego – który przed uzyskaniem mandatu wykonywał pracę w ramach stosunku pracy w urzędzie gminy, starostwie powiatowym lub urzędzie województwa lub pełnił funkcję kierownika jednostki organizacyjnej gminy, powiatu lub województwa, lub pracował dla podmiotów wskazanych w art. 24a ust. 3 projektu ustawy – do złożenia wniosku o urlop bezpłatny w terminie 7 dni od ogłoszenia wyników wyborów przez właściwy organ wyborczy, to w opinii pana prof. Piotrowskiego zaproponowana propozycja jest niezgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie, w jakim proponowany przepis narusza zasadę określoności prawa, art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż ogłoszenie wyników wyborów może nie odpowiadać ostatecznemu ustaleniu wyników wyborów.

Kolejny postulat dotyczy zobowiązania radnego – wykonującego funkcję kierownika lub jego zastępcy w jednostce organizacyjnej przejętej lub utworzonej przez gminę, powiat lub województwo w czasie kadencji – do złożenia wniosku o urlop bezpłatny w terminie 6 miesięcy od dnia przejęcia lub utworzenia tej jednostki. Te przepisy zaproponowane w projekcie pan profesor uważa za zgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

I również przepisy – które dotyczą zobowiązania radnego do podawania w oświadczeniu majątkowym informacji o dochodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej, lub zajęć, z podaniem kwot osiągniętych z każdego tytułu oraz źródeł tych dochodów – uznaje za zgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

I ostatnie: zobowiązanie radnego do sporządzenia oświadczenia majątkowego w języku polskim, czytelnie, na maszynie, komputerowo lub ręcznie wielkimi drukowanymi literami. I tu projektowane zmiany w ustawach o samorządzie gminnym, powiatowym i województwa uważa za zgodne z konstytucją.

Zaś projektowany przepis o wejściu w życie postulowanych zmian ustawowych po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia uważa za niezgodny z zasadą zachowania odpowiedniego okresu dostosowawczego. I tu należy przywołać art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Druga opinia, pani dr hab. Anny Wierzbicy.

W konkluzjach pani doktor stwierdza, że proponowane zmiany w zakresie dotyczącym zatrudniania radnych rodzą istotne wątpliwości co do ich zgodności z art. 30 ust. 3, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 65 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. O ile bowiem nie ulega wątpliwości zasadność istnienia regulacji o charakterze antykorupcyjnym, o tyle jednak dalsze ich zaostrzenie nie znajduje wystarczającego uzasadnienia.

Kolejna konkluzja: autorzy projektu nowelizacji ustrojowych ustaw samorządowych nie uwzględniają skutków społeczno-zawodowych, jakie się mogą wiązać z ewentualnym uchwaleniem tych zmian, zwłaszcza w małych samorządach.

I wreszcie ostatnia konkluzja: jako niezgodny z zasadami demokratycznego państwa prawa, zasadą pewności prawa oraz zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa ocenić należy projektowany art. 4, określający datę wejścia w życie nowelizacji w zakresie dotyczącym zatrudniania radnych.

Ponadto chciałabym powiedzieć, że tożsama petycja wpłynęła w sierpniu ubiegłego roku do Sejmu IX kadencji i wciąż trwają prace nad tą petycją. Został przedłużony czas rozpatrzenia petycji, ale w międzyczasie przygotowana została opinia BAS.

I tylko krótka konkluzja z tej opinii BAS: kwestia uwzględnienia petycji pozostaje w gestii

ustawodawcy, jednakże wprowadzenie proponowanych zmian w zakresie ograniczenia aktywności zawodowej radnych z uwagi na ważny interes społeczny nie może nie uwzględniać m.in. prawa podmiotowego, jakim jest prawo wolności wyboru zawodu i miejsca pracy. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby się wypowiedzieć w tym zakresie?

Pan senator Mamątow.

Bardzo proszę.

SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW

Przejąłem rolę senatora Rulewskiego...

Ale poważnie: o ile propozycja tych zmian, złożona przez to stowarzyszenie, w Łodzi może mieć uzasadnienie, o tyle w samorządach gminnych już tak nie do końca, bo wprowadzając taką ustawę, wyeliminujemy bardzo dużo grup ludzi, którzy wtedy nie będą mogli kandydować do rady gminy czy do rady powiatu. Najprostszy przykład: dużą część samorządowców stanowi grupa nauczycieli. Tak przykładowo. I oni wszyscy byliby już wtedy wyłączeni z możliwości kandydowania, bo automatycznie pozbawiliby się pracy.

Dlatego uważam, że nie powinniśmy podejmować prac nad tą petycją – taki jest wniosek.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

I jeszcze – co dla nas jest równie ważne, bo zawsze tak postępowaliśmy – jeżeli zajmuje się tym Sejm, to zawsze podejmowaliśmy decyzję, iż w takim razie zostawiamy to Sejmowi.

Poddaję pod głosowanie wniosek pana senatora Mamątowa o niepodjęcie pracy nad tą petycją.

Kto jest za? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

(Brak nagrania)

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Jednogłośnie komisja zdecydowała o nieprowadzeniu prac nad tą petycją.

Bardzo proszę, przechodzimy do punktu dwunastego.

GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
JOANNA LEŚNIAREK

Ponownie Joanna Leśniarek, Dział Petycji i Korespondencji.

Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji 29 kwietnia 2021 r. rozpatrzyła petycję indywidualną, złożoną przez pana Karola Pachnika, w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej polegającej na zmianie art. 69 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w ten sposób, że umożliwiające zostanie doręczenie w postępowaniu sądowoadministracyjnym na adres skrytki pocztowej.

W dyskusji zabrał wówczas głos sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, pan Marian Wolanin, naczelnik Wydziału I w Biurze Orzecznictwa w NSA, który poparł kierunek zmian zaproponowanych przez autora petycji.

W głosowaniu senatorowie jednogłośnie zdecydowali o rozpoczęciu wstępnych prac realizujących postulat petycji. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Mamy projekt tej ustawy, bardzo prosty. W prawie o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wprowadza się następujące zmiany.

W art. 69 dotychczasową treść oznacza się jako §1 i dodaje się §2 w brzmieniu: „Na wniosek adresata doręczenie może być dokonywane na wskazany przez niego adres skrytki pocztowej. W takim przypadku

pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe składa się w placówce pocztowej tego operatora, umieszczając zawiadomienie o tym w skrytce pocztowej adresata”.

I w art. 70 dodaje się §4 w brzmieniu: „Strona, która zgłosiła wniosek o dokonywanie doręczeń na adres oznaczonej skrytki pocztowej, ma obowiązek zawiadomić sąd po każdej zmianie tego adresu”.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Czy są jakieś głosy w tym zakresie?

Z tego, co pamiętam, mieliśmy tutaj pełen konsensus, zwłaszcza że gdzie indziej tak samo jest to rozwiązane. A więc to jest właściwie tylko dostosowanie postępowania przed sądami administracyjnymi do innych postępowania w sądach powszechnych.

Co nam pozostaje w takim razie?

(Głosy z sali: Przegłosować.)

Przegłosować.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Przegłosować.)

Kto jest za tą inicjatywą? Proszę podnieść rękę bądź zagłosować w tej chwili zdalnie.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Za było 6 senatorów. Jednogłośnie.)

Jednogłośnie komisja podjęła decyzję o przyjęciu tej inicjatywy.

I pozostaje nam wskazanie senatora, który będzie reprezentował komisję w dalszych pracach.

Dziękuję za zaufanie. Rozumiem, że ten zaszczyt mi przypadł w udziale.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek dzisiejszego naszego spotkania...

(Senator Robert Mamątow: Ja mam jeszcze jedną...)

Bardzo proszę, pan senator Mamątow.

SENATOR

ROBERT MAMĄTOW

...sprawę niezwiązaną z porządkiem.

Chciałbym spytać... Akurat jest pani Danusia. Ja mam takie pytanie... Gdy ostatnio byłem w Sejmie sprawozdawcą ustawy o Trybunale, to zostałem zaatakowany przez niektórych posłów, że nie chcę podać autora petycji. W tej petycji chodziło o Trybunał Stanu. Tam było napisane, że osoba fizyczna – nic więcej – czy tam prywatna, ale już mniejsza o to. Mówiono mi: pan senator chce to dla siebie zachować. A ja na to: nie wiem, naprawdę, po prostu mam taką informację, że jest to osoba fizyczna, i nic więcej.

(Przewodniczący Aleksander Pocięj: Ale to...)

Dlaczego wy nie chcecie podawać? Przecież to...

(Przewodniczący Aleksander Pocięj: Ale to, Panie Senatorze, nie jest tak, że ktoś chce czy nie. Po prostu albo...)

Ja to wszystko tłumaczyłem...

(Przewodniczący Aleksander Pocięj: A, to pan senator oczywiście dobrze wie.)

Oczywiście. Ja to wszystko tłumaczyłem, ale szczególnie pani poseł Nowicka się uparła, dlaczego ja nie chcę podać tej osoby. No na różne sposoby... I RODO, i tamto. Nic nie trafiało. Senat nie chce ujawnić.

I jak w takiej sytuacji ja mam przekonywać? Czy nawet koledzy, jak będą... Bo taka sytuacja może się powtórzyć.

WICEDYREKTOR BIURA ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
DANUTA ANTOSZKIEWICZ

Wygląda to w ten sposób, że osoba nie jest anonimowa...

(Przewodniczący Aleksander Pocięj: Proszę włączyć głośnik.)

Wygląda to w ten sposób, że osoba, kierując petycją do Senatu, podaje swoje imię i nazwisko, jak również musi tę petycję podpisać. Ale jeśli zgodnie z ustawą zastrzeżę, że nie ujawnia danych w trakcie procesu rozpatrywania petycji, to zgodnie z ustawą jesteśmy zobligowani respektować jej oświadczenie.

(Senator Robert Mamątow: To jest oczywiste.)

I tylko te okoliczności są właśnie argumentem, że to nie jest ktoś, kogo my nie znamy. My znamy tę osobę. Kancelaria Senatu jest z nią w kontakcie korespondencyjnym. I jako autora petycji – nie tylko zgodnie

z regulaminem, ale również zgodnie z ustawą – zawiadamiamy ją o istotnych okolicznościach dotyczących procesu rozpatrywania petycji, jak również o sposobie rozpatrzenia. Dlatego, właśnie na użytek rozpatrywania petycji, cały czas jesteśmy z tą osobą w kontakcie. Ale musimy respektować jej wolę i do szerszej wiadomości...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak.

...Nie przekazywać jej danych osobowych.
Tak to wygląda. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję bardzo.

Mamy po tym wyjaśnieniu jasność, że nie tyle nawet, że nie możemy, ile po prostu nie mamy tych danych. I to zamyka sprawę.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

Do widzenia państwu.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 49)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy